

Az előfizetés ára:
 1883. januártól egész évre . 8 frt.
 fél évre . . 4 frt.
 „ „ negyed évre . 2 frt.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petitsor
 1-szer 6 kr.
 2-szer 5 kr.
 3-szor 4 kr.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 80 kr.
 Nyilttérben egy sor 10 kr.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvtőrnél Király-utca-

Uj vasut.

Furcsa is volt az. Magyarországnak volt egy kereskedelmi ut hálózata, s a helyett, hogy ez utak a jólét és vagyonosodás csatornáit lettek volna hazánkra, csatornák voltak, melyeken a vagyonosodás tőlünk el, más boldogabb országokba vezetett. Hatalmas társulatok: az osztrák állami vaspályatársaság, a Dunagőzhajózási társaság, a déli vasut még akkori időben keletkeztek, midőn hazánk érdekeivel ellenséges kormányok rendelkeztek felettünk, a vállalatok pedig kizsákmányolva helyzetük előnyeit, és felhatalmasodva, mint a pók hálóztaák be keresztül-kasul Magyarországot, s szívták belőlünk másfelé az életet.

Ezeknek a boldog időknek is vége.

A Tiszavidéki vasutat megvette a magyar állam, az osztrák államvasut letette a fegyvert, a Dunagőzhajózási társaság kénytelen egész forgalmi politikáját megváltoztatni, a déli vasut is közel áll már hozzá hogy magát megadja, egyik legérzékenyebb csapás pedig most van ellené készülőben, a bares-verbovecezi vonal kiépítése által.

Vessünk csak egy pillantást a térképre.

Csanád, Csongrád, Békés, Temes, To-

rontál, Bács-Bodrog megyék, tehát Magyarországnak gabonátára, gabonájának csak egy részét vitte Budapest vagy Pécs felé piacra, másrésze az alföldi vasuton vagy a Tiszán, Ferenczcsatornán és Dunán került Eszék felé s itt ismét vagy vasuton Eszék, Pécs, Baresra, vagy további vízi uton, a Dráván Baresra, hogy innen megint a tengerre szállíttassék.

Bareson pedig a déli vasut az ur, mert az övé a Bares-zákányi vasutvonal, itt aztán kedve szerint gazdálkodik oly formán, hogy Baresról a gabonát egyenlő áron szállítja Triesztbe és Fiuméba. Ez természetesen kár nekünk. Mert a Fiuméba érkezett magyar gabona mesterségesen úgy megdrágított, mintha 15—20 mértfölddel távolabb utról hozatott volna, Fiume kereskedelme pedig Trieszt érdekében megrontatik. A bares-verbovecezi vonal hivatva van, hogy a déli vasut gazdálkodásának végét vessen, mert Baresot egyenes összeköttetésbe hozza Fiumével, s nemcsak a déli vasut mellőztetik ezáltal, hanem a jóval rövidebb utvonal a szállítási díjakat is csökkentvén, a magyar gabona piaczaul Fiumét teszi, s Fiume győzelmét Trieszt felett biztosítja.

Ez már magában véve is nagy ered-

mény, de még örvendetesebb a dolgok illyetén folyása Pécsre nézve.

Először is az új utvonal a Budapest fiúmei forgalmat egyenesen Pécsnek tereli, s városunkat e nagy fontosságú ut közbeeső állomásává teszi.

Másodszor az alföldi gabonakereskedés most már felénk véve utját, Pécs, mint közbeeső állomás jelentékeny gabonapiaczezzá lehet, s ha többet nem is, de a transito kereskedés összes előnyét élvezni fogja.

Üdvözöljük ennelfogva a bares-verbovecezi vasut tervezetét.

Visszaemlékezések.

18 2. év vége felé Pesten, a hatvani utca egyik háza kapuja előtt láttam egy megyei huszárt: rá ismertem, pécsi volt, s mint az akkori alispán if. Majláth György huszára járt odafenn gazdájával; s minthogy juratus társaimmal a diaetali élet kellemes oldalait igen sokszor megbeszéljük, s azt is tudtam, hogy Majláth a jövő tavasszal követnek megy Pozsonyba, egy pillanatig se haboztam: ép otthon levén felmentem hozzá, szerencsét próbálni. — Egy körülbelül magam korabeli fiatal emberrel állottam szemben, kinek elmondot-

A „Pécs” tárczája.

Emlékkönyvb.

III.

A zúgó idők folyamában
 Böleső, koporsó elmerül.
 Egyszer törött hajóknak roncsa,
 Máskor virág uszik felül.

Virágos tavasszal születél,
 Kísérjen által élteden
 A virágillat édes bája
 Társad, kísérőd az legyen.

S ha a nagy idők gyors hullámán
 Tört hajókkal találkozol,
 Virágaidból hints azokra,
 Kiknek virág nem jut sehól.

És akkor kikötöbe érve,
 A sirnak csöndes, mély lakán
 Virágok fognak elkísérni
 Virágos életút után.

IV.

Régóta láttalak.
 Mikép megváltoztál.
 Mint megváltoztat minket
 Távolság, lét, halál.

Csak egy nem változik meg
 Távol s idő felett.
 Tán még a sirban sem fog . . .
 Az igaz szeretet.

V.

Vénülök. Hajam megöszül.
 Lelkem agg. Fáradt vagyok.
 Annyi csillagom lehult már,
 Hogy reményem sem ragyog.

Te virulsz. Nyíló virág vagy;
 Ámde sorsom — sorsod is.
 Ősz hajakkal, agg kebellet
 Megéred az ősz te is.

Érd meg. De tavaszvirágid
 Szép gyümölcsöt hozzanak
 S új tavasz reménye nyisson
 Hűvös őszi ég alatt.

És ha őszöm télre válik
 Örökös télre talán,
 Emlékezzél boldogan rám,
 Hiszen mind megjósolám!

Várad Antal.

Föld- s néprajzi regék.

Második közlemény.

E lap 12-dik számában ismertettük azon regét, melyet a maorik a földi élet keletke-

zésére vonatkozólag költöttek. Ámde e kosmogoniai mythos nemcsak Uj-Seelandon, hanem — habár különböző változatokban — egész Polynesiában van elterjedve, csakhogy Tanemahuta választó munkáját rendszerint Mani, a polynesiái részek közös nemzeti hőse — a nap — vízi véghez.

Mikor Mani keleten megjelent, he volt szorítva az egymást szorosan ölelő föld s ég közé, de minden ereje fölhasználásával végre sikerült neki őket szétválasztani. Mani csak fokontint emelte felebb az eget, kezdetben csak a füveknek, később a fák koronáinak magasságáig emelkedett, majd föl szállt a hegyekre s végre ezeknek is föléje kerekedett s most onnan a magasból mozdítja elő az életnek fejlődését, azaz onnan lövellí szertesztét életet adó fénysugarait.

Tahiti lakói is azt regélték, hogy kezdetben, mikor az ég elvált a földtől, a közöttük levő távolság oly csekély volt, hogy csak a teva-növény (Draconitum polyphyllum) tudott fejlődni. A teljes elválasztást csak Rua istennek köszönjük. Azért mondják mai napon is: No Rua i to te roi, azaz Rua emelte föl az eget.

Tongabeli regék szerint az ég kezdetben oly közel volt a földhöz, hogy az emberek csak hajolva járhattak. Történt azonban, hogy egy isten megszomjuhozván, egy asszonytól inni kért s ezután hálából föl emelte az eget.

Raiatea-beli mythos szerint, az ég azért volt oly közel a földhöz, mert egy óriás nagyságú tintahal (puhány) kapaszzkodott

tam, hogy ki, mi, és minő járatban vagyok s pártfogását kértem, hogy Baranya megye részéről az országgyűlésre, mint oldala melletti juratus, felküldhessem. Részletesb ki-kérdés után azzal bocsátott el, hogy bizony bajosan fog kéresem teljesülni, mert a megye csak két juratust küld, s ezek már körülbelül ki is jelölvék. E nem igen biztató válasz okozta komolyságomat, talán arczomról leolvasta, mert midőn el akartam menni, utánam szólott, hogy mégis jó lenne, ha az országgyűlésre való felmenetele előtt néhány nappal, Pécsset meglátogatnám. Ezzel elmentem.

1843. tavaszán tehát bementem Pécsre, s Majláthnál bejelentettem magamat. Már mint ismerőst fogadott, s röviden tudtomra adta, hogy a megye ugyan engem nem küld fel, de ha 18 frt havi fizetéssel és szállással megelégszem, elmehetek vele, s e kiadást sajátjából fogja fedezni.

Az akkori juratusnak 18 frt sok pénz volt, egy pillanattal sem haboztam, s a felmenésre készségemet kijelentettem. Az uti-költséget ő fizette, s felérve, Baranya, már tudniillik a juratusok, a kis Vödritzen kapott szállást, Majláth pedig az ország-házhoz közel egy kis utcában, ha jól emlékszem a káptalan utcában szállásoltatott el.

Naponkint reggel rapportra kellett hozzá menni; szokása volt későn feködni s későn kelni, így az ülésekből többször el-késétt. Ez néha kellemetlenül érintette, mi-ért is meghagyta, hogy menjek el a gyűlésre, s ha érdekes tárgyalások vannak, ne antichambrirozzak nála, hanem keltsem föl, hogy a gyűlésbe mehessen. — Így tör-történt; s ha a principalist nem láttam a gyűlésen, s érdemesnek tartottam nyugalmában háborgatni, haza szaladtam s felkel-tettem, mert e vagy ama nevezetes tárgy fölött foly a vitakozás. A többi közt egy-szer a vallás d o l g á b a n leérkezett kir. leirat tárgyalatott, a tárgyalás oly érdekes volt, hogy jónak láttam a szónok-latokat jegyezni, s midőn Szentkirályi y i Mór philippicáját elvégezte, kit először jól megélejeztünk, s egy kevesbé kitűnő szónokra került a sor, hamar elszaladtam

s elmondottam a történeteket. Felugrott, s mig iltözött, jegyzeteimből az egyes szónokok enunciatioit mondogattam elő, Szentkirályira csak már az utcán került a sor.

A mint belépett, feljegyeztette magát a szólásra, s az alkalommal mondogta el, reflectálva az előtte szólókra, s Szentkirályit száfolva, ez országgyűlésen tartott leg-kitűnőbb beszédeinek egyikét. — Beszéde, mint rendszeren, hatásos volt, s az öreg Beöthy átszólt hozzá: „Te Gyuri, hát hol hallottad te, mit beszélt Möricz?”

Ez, azt hiszem, nem lassu felfogásról tesz tanuságot.

Pénzét az író asztala kis fiókjában tar-totta, este bele tette, de a kulesot rajta hagyta, szobái nyitva voltak, s már akkor is csak a huszár zárta be. Bemehettem te-hát hozzá mindig, ha a huszár otthon volt. Egyszer hiányzott a fiókból száz forint, s minthogy számadásait is rám kezdte bizni, igen kellemetlenül lepett meg a tapasztalás. Csak én, vagy a huszár vihettük volna el, én szabadkoztam, de a huszárt is besü-letes embernek tartottuk; utóbb kisült, hogy a tárczájából nem minden pénztét tette a fiókba, s a százas ott megkerült. Öt forint-tal megjavította ettől fogva havi fizetésemet, s mikor kértem, ne hagyná nyitva az ajtó-kat, hanem zárná el maga, mert így min-denki bejöhet, azt felelte: ugyan mit k e r e s n e v a l a k i ő n á l a ? — E s z o -k á s á t, úgy látszik, mindig mertartotta.

B.

Bűnvizsgálat és a hiriapok.

A belügyminiszter szigorú rendelettel intézkedett, hogy azon nyomozásokról, melyeket a budapesti rendőrség Majláth országbíró meggyilkoltatása kipuhatólása céljából folytat, a hirlapok tudósítóinak szemiféle értesítések ne adassanak.

A fővárosi legtekintélyesebb lapok is kikeltek e rendelet ellen, azt hozván fel indokul, hogy a sajtó segítségével a kérdést folyton felszínen tartja, a közönséget tájé-kozza, így ez maga is ugyszólván beleve-

gyül a nyomozók soraiba s miután sokkal több szem van az üldözött tettesre írá-nyozva ekképen, gyorsabban sikerülhet a felderítés. Példákat is hoznak fel, mint a várpalotai rablógyilkos Hosztert, a kit a sajtó utmutatásai szerint fogtak el stb.

Hogy a szegényebb sorsu sajtóközökre nézve az a rendelt valóságos csapás, mon-danunk is fölösleges. Tőkepénz magva fek-szik egyik-másik cause céljében, és egyik másik újságszerkesztő érti is, hogy és mi-kép kell kovácsolni a „mélyen tisztelt köz-zönségnek” tetszetős, „legujabb” adatokat „saját külön tudósítóinktól, a „legbiztosabb” forrásokból. És ha a többi lapok másnap megezőtőlják, az i r i g y s é g beszél bel-ölök.

Miután ily rendelet úgy szólván min-den nagy büneset alkalmából születik, ér-deemesnek tartjuk a kérdéshez szólni s a magunk álláspontját jelezni hasonló körülmények közt.

A vizsgálat folyamán kiderített és vég-leg megállapított tények köztudomásra jutásának megvan a maga helye és ideje, ez pedig a végtárgyalás, a mely minden tör-vényhozás intézkedése szerint n y i l v á n o s. Ennél előbb azonban a nyilvánosságunk, és épen a nyilvánosság legfőbb képviselője, a sajtónak, beleavatkoznia a bűnyegyekbe: igazságtalan, veszélyes és igen ritkán vez-et célra, de legtöbbször alkalmas pellen-gérre állítani egészen ártatlanokat, sőt végleg meghusítani a nyomozások várt eredményét.

Haragudjék meg egy köztiszteltben álló emberre a szolgálja, gondoljon ki vala-mely minél tetszősebb és könnyen elhi-hető mesét, juttassa a hatóságok tudomá-sára, a minek ismét száz a módja, a hirlap-ok suttogjanak előbb, aztán az „igazság” főmédvényeivel zaklassák fel a közönséget: jöhet aztán nyilatkozat, beszűntető határo-zat, felmentő ítélet: „semper haeret ali-quis”, akinek sok vesztenivalója van, az sokat vesz ilyenkor.

A sajtó nem vonják felelősségre az álhírekért, de az eljáró tisztviselő felelős a nyomozás sikertelenségéért egy nagy forum-nak, a közvéleménynek: akkor is várhatja

belé; mig végre Mani lement a tengerbe s egyöztvén a szörnyeteget, fölszabadította az eget. Ez azután fölemelkedett s gyönyörű boltozattá alakult.

A Rarotongan ismert mythos szerint, az elválasztást nem isten, hanem ember, egy bátor férfiú hajtotta végre. De ezen elvá-lasztás csak fokozatosan történt: első ízben csak a teva-növénynek, később a kauraki fák koronáinak magasságára emelte az eget, azután a hegyesucokig, végre pedig mos-tani magasságára. E munkában segédkeztek neki a rovarok ezrei is, különösen szitaköt-ök, s föloldották azon köteleket, melyek az eget a földhöz fűzték.

A fölsorolt mythosok szerint az eget a földtől elválasztó hős mindig a nap, illető-leg ennek emberi személyesítője, Mani, a közös nemzeti hős, mintegy Phoibos Apollo és Herakles egy személyben.

Éjjel a föld s az ég egymáshoz közel fekszenek s minden sötétségbe van burkolva. A nap is, midőn reggel a keleti látóhatá-ron megjelen, a föld s ég közé van szo-rítva, de ő fölfelé taszítja az eget, növekszik, emelkedik a füvektől a fák koronájáig, a hegyekig s a hegyeken túlra, s a mint az eget a földtől elszakítja, világosságot s mozgást terjeszt az összes élő lények között.

A Tonga-szigeti mythos szerint a Nap szomjazik és csak akkor kezd munkáját, mikor egy asszony neki kókoszdíó héjából inni adott. Ezen ital a tenger, melyet a földelő nap ajkaival érint, mielőtt napi pályafutását megkezdené.

Mani, ki az eget a beléje kapaszkodó

tintahaltól megszabadítja, a nap, mely föl-kelése alkalmával megsemmisíti az éjjeli sötétséget s lehetővé teszi, hogy a fölszaba-dult, azaz megvilágított ég, fölfelé bolto-zódjék.

Egy szintén messze elterjedt polynesiai mythos szerint Mani teremteje a földnek, illetőleg ő kihalászta ezt Havaikiből, azaz a sötét mélységből. Ezen monda is könnyen kimagyarázható. A nap kiemeli a földet Havaikiből, azaz a föld csak a világosság nál lesz látható, éjjel ellenben sötétségbe volt rejtözve. Mani mindenekelőtt az öreg Tongamini házat húzza ki a mélységből, t. i. a Tongarizo hegyet . . . mert hiszen a föl-kelő nap első fénysugarait a magas hegyek csúcsaira lövelli.

Egy tahitibeli mythosban a föld az ég-nek egy hala; Mani kötelekkel az éghöz erősíti e halat s annak segítségével kiemeli szákmányát, a földet; a kötelek a nap su-garai, melyek az égboltozatról a földig érnek.

Tongabeli mythos szerint Mani a földet simára, laposra tapossa, azon helyek, a hova lába nem ér, megtartják egyenetlen-ségüket s dombosak maradnak, vagyis a vilá-gosságnál tiúnek föl legjobban a külön-böző domborzati alakok s hova a nap fénye nem ér — a hegyek közti hasadékokba, — árnyék támad.

Mani, le akarván szállani az égbolto-zatról, arczával beleitődött a földbe s vé-resre horzsolta homlokát, vére fölbugyogott az égre s a hős fájdalomában meglasztotta pályafutását. Vagyis mikor a nap a nyu-gati látóhatár széléhez közeledik, esteli

pirral önti el az eget s látszólag lassabban merül a láthatár alá.

Tahitibeli mythos szerint egy pap a napot egy maraéhoz, vagy egy közel álló fához kötötte, hogy visszatartsa a látóhatár fölött, vagyis az esteli napnak fénye utol-jára háztetőkre és fák koronáira esik.

Mani anyja mindig csak este jön gyer-mekeihez és sötét házban alszik velök. Reg-gel, alig hogy a hajnal pirkadni kezd, az anya távozik és elhagyja gyermekeit, de Mani észrevétlenül követi anyját és mint madár utána repül az alvilág barlangjaiba. Azaz a sötétség anyja a világosságnak, az éjjel szülője a nappalnak, az ő kebeléből kel ki Mani és mint nap behatol a barlan-gokba s a legrejtettebb helyekig kergeti, üzi a sötétséget.

Ime, mindezen mythosok összeköttes-ben vannak a nap járásával, és az szinte természetes, mert hiszen a nap nemcsak egyszerűen látható tárgy, hanem egyszer-smind bizonyos értelemben székelye a ter-mészeti öröknek, úgy hogy a napnak kul-tusza átvezet oly tünemények képzelt okaira, melyeket nem lehet közvetlenül szemlé-nünk, hanem melyeket csak hatásaiukból lehet kiismernünk. Egészen természetes és jellemző a műveltség alacsony fokán álló népekre, hogy minden mythosaik központja a nap és épen nem feltűnő, hogy Mani a polynesiai — szigeteket lakó — nép főhőse tulajdonképen csak személyesítője a napnak azon napnak, mely nappali vándor-útjában szigetről-szigetre tér és mintegy azon kaptat képi, mely az elszórt poly-nesiai törzseket összeköti.

B.

elíteltetését, ha azok, akiket illet felette itélni, egészen igazolva látják is őt.

Es a mi sok egyéb fölött a legfőbb tekintet: majdnem bizonyosra lehet venni, hogy a nyomozás megíiusul, ha a legelső irány nem indult biztos pontok felé. Ime a legfrissebb példa, a most folyó nagy vizsgálat, Majláth György gyilkosainak kitudása végett. Mikor a nyomozás megindult, B e r e c z huszárra esett a gyanu; nemso-kára Spanga Pált vették üldözőbe, üldözik még most is; utóbb odáig értet a combinatio, hogy legalább hárman voltak a gyilkosok; most azt hozzák a fővárosi újságok, hogy a vizsgálóbíró meg van győződve, miszerint négyen voltak a gonosztevők. Helybenhagyunk minden combiniót, ezekre épül a vizsgálat, ez nem lehet másként. De ha meggondoljuk, hol vagyunk ez ügyben a céltől? — valóban majdnem el kell vesztünk bizalmunkat hozzá. Ime: a gyanu szerinti négy tettes közül egyetlen egy kézrekerítve, ezzel se tudnak sokra menni. Hol van a többi három? — Nem-e legvalószínűbb, hogy a z a t ő b b i h á r o m e g g é z e s e n d e n t a n á c s o t ü l. E j j e l n a p p a l, s z ö v e - f o n v a a v é d e l e m s z á l a i t, a m i n é l s e m m i s e k ö n y v e b b, m i k o r a h i r l a p o k m i n d e n k i s r é s z l e t é t e m o n d j á k a n y o m o z á s n a k, s h á l á r a k ö t e l e z i k a g y i l k o s o k a t, h o g y v a m o d j u k, i d e j ö k, h e l y ö k k i t e r v e l n i, m i k é p m e n e k ü l n e k m e g? — N e m i s k e l l s z ö k n i ö k, e z v o l n a a l e g n a g y o b b s z e r e n s e a z i g a z s á g s z o l g á l t a t á s r é s z é r e s a l e g n a g y o b b b o l o n d s á g a z ő r é s z ö k r ö l: h a n e m j e l e n t k e z z é k ö n k é n y t S p a n g a, g o n d o s k o d j é k r ó l, h o g y e z i n k o s t á r s a i a h i r l a p o k h a r a n g j á r á k e r ü l j e n e k, j e l e n t k e z z e n e k a z t á n e z e k i s s o r b a n s n e v e s s e n e k a s z e m e k ö z é a v á d n a k!

Hova jutnánk e tejtegetés fonalán, eljeddünk tőle.

Végezzék mindenki a kötelességét. Az ügyetlen rendőrt vagy bírót távoítsák el, az ügyest támogassák minden módon; de ne akasszák meg a nagy zelozitással, vagy épen kapzsásigból, az igazság szolgáltatás menetét.

Adomány bukovinai magyar testvéreink hazatelepítésére.

Glanzer Gyula ur, pécsi székesegyházi bányaellenőr 3 frtot volt szives lapunkhoz beküldeni, mely hazafias adományaért ezennel őszinte köszönetet mondunk. Az összeget Somsich Pál ur ő nagyméltóságához eljuttattuk.

Lapunk hasonló nemes adományok átvételére s közvetítésére mindenkor készséggel nyitva áll.

H i r e k

Pécs gyásza Majláthert. Mult számunkban tudattuk, hogy szerdán a megyés püspök dr. D u l á n s z k y Nándor, csüörtörtökön a kir. törvényszék, kir. ügyész és kir. járásbíró, a pécsi kath. legényegylet, pénteken pedig Pécs sz. kir. város tartanak Pécs felelhetetlen nagynevű polgára, M a j l á t h György lelki üdvéért gyászistentiszteleteket. Nagy ünnepélyességgel mentek végebe a szent áldozatok, az első kettő a lyceumi, a harmadik a buda-külvárosi, az utolsó a belvárosi templomban; szerdán a megyei püspök, csüörtörtökön S z l á b y Ferenccz vál. püspök, káptalani nagyprepost ur, pénteken M e n d l i k Ágoston apátplénos ur pontificáltak. Egész Pécs képviselve volt mindannyiszor: a polgári és katonai hatóságok díszben jelentek meg, a közönség mindig nagy számban. Pénteken, a város requimén a „P é c s i D a l á r d a” gyászszal egészen elborított zászlaja alatt ment a szomorú ünnepélyre, a nagy halott özvegye a zászlónak zászlóanyja. A dalárda énekelte az egész misét, végül pedig a

Beethoven halálára Seyfried Jovag által szerzett „Libera”-t, melynél megatöbb gyász-ének alig alkotottat. A dalárda átérte a sajtó fájdalmat, éneke mélyen megrendített minden hallgatót, Wachauer karmester gyászmiséje egyike a legkitünőbb szerzeményeknek e n e m b e n. M i n t h a l l j u k, a v á r o s i h a t ó s á g k ö z s z ö n ő i r a t o t i n t é z t é a D a l á r d a e l n ö k s é g e h e z, a m i k i v á l ó k i t ü n t e t é s. — L e b e g j e n á l d á s a k i s z e n v e d e t t d r á g a h a l o t t e m l é k n e k, n y u j t s o n v i z s g á l t a l á s e l v e s z t e s é e r t m i n d n y á j u n k n a k a k ö n y ö r ü l ő é g!

Majláth György temetése alkalmával Budapesten járt városi küldöttség tisztelt ifj. M a j l á t h Györgynél, az elhunyt fiánál. Midőn a küldöttség szónokája város gyásztát és részvétét tolmácsolta, ifj. Majláth György többek közt ezt is mondta a küldöttségnek: „Biztosíthatom önöket, hogy Pécs városa ép oly szerető jó atyát vésztett az elhunytban, mint mi.”

Nyilvános köszönet. A „Pécsi Dalárda” és „Zeneegylet” választmányja nevében Preuss Adolf, Wachauer Károly, Rzimek Venczel, ifj. Bokor József, Girardi József, Grünthut Ignác, Goldstein Izidor, Prinz K., Scherer J., Krainz S. és Dischka Antal uraknak szives közreműködésükért, melylyel a legutóbbi philharmoniai hangverseny kitünő sikerét előmozdítottan kegyeskedtek, az egyesület őszinte köszönetét ezennel a nyilvánosság előtt kitéjezni szeresélttem. B á n f f a y S i m o n, e l n ö k.

Hangverseny. A magyar szent korona országai vörös keresztgyelete által, a hazetéri sebesültek ápolására avatott ápolónők kiképzése céljából, Budapesten alapított „Erzsébet” kórház javára f. hó 14-én, esti 1/2 8 órakor a helybeli színházban a „Pécsi Dalárda” és „Zeneegylet”, ugy több műkedvelő ur és hölgy szives közreműködésével hangverseny rendeztetik. A hangverseny műsora, az egyesület célját bemutató élöképen kívül, a következő: „Hunyady László” nyitvány, előadja a városi zenekar, „Amit az Isten végzett”, T ő t b Kálmán költeménye, szavallja V a r g a Janka k. a., „Magyar népdalok” Serlytől és „Mein Lied” Gumbertől, éneklí Plat z E m i l i a k. a., „Fekete szem” Wuschigtól, éneklí a női dalárda, „Tell Vilmos” nyitány, előadja a városi zenekar, „Virágos a rét” Thern Károlytól, éneklí H i l s c h e r I l o n a k. a., „Gemütsstone” eziterán előadják C h r i s t e n M i n n a, V o g l E t e l k a k i s s a z s o n y o k, S c h u m a n n J ó z s e f é s T r ö b e r A l a d á r u r a k, „Wald Andacht” Abttól, előadja a pécsi dalárda, végül zongora hangverseny, előadja P r e u s s A d o l f u r. Belépti jegyek e hangversenyre f. hó 9-től 14-ikének esti 6 órájáig Valentin Károly ur könyvkereskedésében, ez időtől kezdve pedig a színházi pénztárnál kaphatók.

Hymen. K o s z é r János kir. törvényszéki aljegyző, ma vezeti oltárhoz Szt.-Királyban B a u e r R e z s ő s i k l ő s i járásbíró leányát, C o r n e l i á t.

Térzene. A tavasz megjöttével katonazenekarunk is megkezdte a tavaly annyira kedvelt lett térzenéket. Az idén csüörtörtökön déltűn 4 órakor tartott meg az első, a közönség nagy részvéte mellett. Mint halljuk, gyalogzredünk előzékeny ezredese, Jovag D r a u d t e r l e n d e l t e, h o g y e g y e l ő r e m i n d e n c s ü ö r t ö r t ö k ö n d é l t ű n 4 ó r a k o r t a r t a s s é k t é r z e n e.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter f. é. 9981. szám alatt a következő rendeletet intézte az összes tanfelügyelők-höz: Az országos tanító képviseleti közgyűlést ezennel f. évi augusztus hó 20-ára Budapestre összehívom. Midőn erről czimedet értesitem, egyszersmind utasítom, hogy az 1881-ik évben tartott hasonló gyűlésről szerkesztett s általa jóváhagyott „Az országos tanítótestületi képviseleti közgyűlés szervezete” 1., 2., 3. és 4-ik §-ai értelmében a tankerületben levő minden tanító-egyletet és testületet értesítsen, s hívja fel az

arra illetékes tanító-egyleteket s testületeket, hogy 1. az említett második országos tanító képviseleti gyűlésre egy vagy két képviselő-tagot válasszon meg; 2. tanácskozzék az illető egylet arról, hogy mely tárgyak volnának ezen második országos képviseleti gyűlésre kitűzendők, és azokra nézve tegyen ide felterjesztést; 3. annak idejében jelentse be czimed hozzá, hogy mely egylet választott és kit, vagy kiket választott képviselőül. Kelt Budapesten, 1883. évi márczius hó 18-én. Trefort, s. k.

Értesítés. A „Baranyamegyei hiv. tantestület” t. tagjait tisztellett értesítem, hogy Dömötör László ur, az orsz. méhészeti egyesület másodelnöke a méhészetből előadást fog tartatni. Az előadást következők rendben tartja: f. hó 8-án Mohácson, 9-én Villányban, 10-én Pécsen és 11-én Szt.-Lőrinczen. Fölkérem a tantestület azon tagjait, kik a méhészet iránt érdeklődnek, hogy ezen előadásokat meghallgatni és a meghallgatásra más kártársakat is buzdítani sziveskedjenek. Együttal van szeresém tudomásukra hozni, miként a kir. tanfelügyelőség értesítése szerint a közig. bizottság megkereste a járási szolgabírákat, hogy a községek és iskola fenntartó hitközségeknél intézkedjenek, hogy a tanító urak részére ingyen fuvar szolgáltatás, másrésztől, hogy azon napokon, melyeken a tanító urak ezen előadásokon résztveendnek, szünidő engedélyeztessék. Kérem továbbá a résztveendő tagokat, ha — miután magam személyesen minden helyen jelen nem lehetek — az előadás megtartása után a következőkről értesítenék: hány egyleti tag, hány nem tag, de tanító vett részt az előadásokon s ezeken kívül egyáltalán milyen volt az ügy iránti érdeklődés? Midőn a tantestület t. tagjainak figyelmét az előadásra újból felhívom, kérem az előadás tömeges látogatását. Tisztellett Pécsen, 1883. évi ápr. hó 5-én. Reberics Imre, tantest. elnök.

Méhészeti szakelőadás. D ö m ö t ö r László, a kormány által kinevezett méhészeti vándortanár e hó 10-én Pécsre érkezik s a városház közgyűlési termében méhészeti szakelőadást fog tartatni. Az előadásra felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

A pécs belvárosi templom orgonája alapos újítást igényelne. Hangja fülsértő, egyes hangjai hamisak és akkor is sípol, mikor nem kellene. Amilyen hathatós eszköze a jó orgona az áthatat gerjesztésének, ép oly hathatósan képes a mostani zavarni és gyötörni az ájtatoskodókat. Most midőn a templom renoválása napirenden lévő ügy, ezzel kapcsolatosan felhívjuk e rozzant szeresámra az intézők, főképp pedig a nagylelkű Kegyer figyelmét.

Baranyamegye 1882-iki évi borterméséről a következő hivatalos kimutatás jelent meg. Szőlő műveltetett a megye 290 községében. Az összes termés 369,038 hektoliter volt. Legnagyobb volt a termés Mohácson 8000 hektoliterrel, legkisebb Ujbányán fél hektoliterrel.

A czukor-, kávé- és sör adó, a pénzügyigazgatósággal létre jött egyszég alapján, 14097 frt 6 krbán állapított meg.

Színházi hírek. N á d a y Ferenccz, a budapesti nemzeti színház első rendű tagja 3 vendégszerepre Pécsre jött. Első fellépte ma lesz a „P á r i z s i e g e n y” című színműben. Reporteirejainak vannak még „Bozothy Mártha” és „A kis szórakozott.”

A magyar nyelvben kevéssé járatos, vagy egészen járatlan népisoklái tanítók számára, a magyar nyelv elsajátítása céljából, a f. évi nyári szünidő alatt hat heti póttanfolyam tartatik a következő városokban, agymint: Léván, Losonczen, Sárospatakon, Baján, Aradon, Szegeden, Kolozsvárott, Székely-Kereszturon, Zilahon, Máramaros-Szigeten, Győrött, Szombathelyen és Csáktornán.

Az újonnan megválasztott belgrádi metropolitát Mraovics Theodort, mint Belgrádból jelentik. Angelics metropolita holnap fogja fölszentelni Karlovitzon. Ez ünnepé-

lyen jelen lesz Brankovits György temesvári és az újvidéki szerb püspök. A szerbiai püspökök az új metropolitával szemben passzív ellenszegülés állapotában vannak, aminek legnagyobb bizonyosága az, hogy a választás alkalmával egyetlen püspök sem szavazott. Mraovics Baján 1816-ban született s ugyanitt végezte első iskoláit is. Később Pécssett tanulta a jogot. 1837-ben Tóth János budapesti ügyvédnél, a rá következő évben pedig Schweigernél volt joggyakorlaton. Szülői ösztönzésére 1840-ben Karlovitzra ment a teológiára s 1848-ban Belgrádba költözött át, mint teológiai tanár. Politikával nem foglalkozott, de annál inkább kiűnt tudományossága által. Jellemző, hogy hosszas távolléte dacára, még mindig igen jól beszél magyarul s egyáltalán nem ellensége Magyarországnak.

Táncvirágolom. Német-Bolyban — mint onnan értesítik — f. hó 11-én, a hazatelepítendő csángó-magyarok és a helybeli szegények javára, és pedig az előbbi czélra két harmad, az utóbbira egy harmad részben jótékonyezelu tánczestély rendeztetik. A zenét Jónás pécsi zenekara szolgáltatja. Kezdeté 8 óraker. Belépti-díj személyenkint 1 frt. Felülfizetések a jótékony czél érdekében közönnel fogadtanak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Tűz. E hó 5-én, este 8 óraker K o l c h e r Károly, a donátus kápolna közelében levő pinceszéje leégett. A pince biztosítva nem volt. A tűz, mely legnagyobb valószínűség szerint az ott dolgozó munkások vigyázatlansága folytán keletkezett, a nagy szél hatása folytán, a szalmafedelű pinceszé rövid idő alatt elhamvasztotta.

Pokoli setéség. A városházán éjjelenkint pokoli setéség uralkodik. Az egész épületben egyetlen lámpa é, a kapu alatt. E körülmény annál inkább czélszerűtlen, mert megessik, hogy valakinek ép éjjel levén dolga a városházában, jó ha a lépcsőkön nyakát nem törli, miután a setétben hosszú ideig keresi a napi biztos szobáját.

Betörés. P i l c h Antal törvényszéki bíró lakásába, 4-én éjjel ismeretlen tettesek az ablakok át behatoltak. Ez alkalommal azonban semmit sem vihettek el, mert a betörés zajára az alvó felébredt s ennek hangos „ki az?” kiáltására, a tettesek megugrottak. Futásukat két revolverlövés kísérte, melynek zajára a rendőrök rögtön előjöttek s keresték a tetteseket, — de hiába.

Betörés egy leányiskolába. Csütörtökön éjjel a Werner-féle leányiskolába tolvajok törtek be, az ablakot péppel nyomták be (mindig ezt kell regisztrálnunk!) s három szekrényt felnyitogattak, de a közelgő őrárat csinász hajduinak tolvajüző kopogása, ennek folytán egy éles fütty, annak jeladása, a ki örködni maradt künn, elriasztotta a gonosztevőket, úgy, hogy semmit el nem vihettek, hanem nagy gyorsasággal kerekelt ottlakt s megszótktek a közeledő őrárat elől. Régen kísértének már, csak vége lesz nonsokára üzemlőknek!

Ki az a román ifjúság? Nagy-Szebenből írják a P. N.-nak: Legujabban a nagy-szebeni román ifjúságnak egy nyilatkozata bejárta előbb a román lapokat s persze aztán a magyar lapokat is. Természetes dolog, hogy a román lapok kapitálist csináltak a kérdésben forgó nyilatkozatból, s megdicsérték érte a nagyreményű román ifjúságot! Vajjon, ha tudták volna, hogy a jelen esetben kicsoda, micsoda volt az az ifjúság, ekkor is így cselekedtek volna e? A román ifjúság ugyanis ezuttal, mind össze t i z e n h á r o m, e g y ü t t s ö r ö z ő (még félig gyerek) legénykéből állott, a kik hét szóval hat ellen határozottak el azt a nagy cselekményt.

Megtörtént. Egy család dajkát fogadott, s ez ép a kis gyermek fürdővizét akarta elkészíteni, midőn a ház urnöje belépve, köztük ily discursus fejlődött: „Hozd ide a thermomethert.” „Mi az?” „Hát te azt nem tudod, mivel méred meg, mily meleg a víz?” „Ha a kicsike piros lesz, akkor forró, ha

pedig zöldül és nagyon sir, akkor hideg a fürdő.” Természetes, hogy ezután a ház urnöje készíti a baba fürdőjét.

A lutri. Geiger Salamon szabadkai lakos egy szabadkai lottógyűjtőjében három számat tett s csakugyan ternot csinált. Azonban a lottógyűjtő vezetője egy számat hibásan irt föl s így daczára annak, hogy a saját betéti jegye szerint ternot csinált, a nyereményösszeget nem akarták neki kiszolgáltatni. Nevezett pert indított, mely megjárta mind a három forumot s a curia következő döntvényével ért véget: „Lotto betétknél a nyeremény csak a lotto levél-tárban elhelyezett eredeti sorsjegyzék szerint fizetendő ki — úgy, hogy, ha a betéti jegy számai meg nem egyeznek a beküldött sorsjegyzék számaival, amazok figyelembe nem vétetnek. A lottógyűjtő nem tekintetik a kincstár megbízottjának, a kinek ténykedéséért a kincstár felelős lenne; ha tehát annak hibája, tévedése igazoltnak is, a károsításért csak a lottógyűjtő vonható feleletre, de maga a kincstár — a lotto jövedék nem kötelezhető fizetésre.”

Ország-világ.

Szerencsétlenség a circusban. Veszprém-ben, márczius 26-án a circusban nagy szerencsétlenség történt; két gymnasticus a magasból lezuhant, az egyik kitörte a karját, a másik agyrázkódlást szenvedett.

A román ifjúság. Román érsek metropolitának a legutóbbi időben tartott népgyűlésekre vonatkozó körlevele ellen, nyilvánosan, az ottani lapokban, protestált.

Adományok az árvízkarosultaknak. A magyarországi, illetve a Győr városi és vidéki árvízkarosultak javára a belügyminiszternél eddig összesen 43207 forint és egy 1000 frt értékű váltó folyt be.

A mohács-pécsi vasút kimutatása a márczius 5-étől márczius 10-éig terjedő hét bevételéről: az 1883. évi 21,039 frt 99 kr. az 1882. évi 20,956 frt 74 kr. ehhez a bevételnek m. é. december 1-étől f. é. márcz. 4-éig 240,926 forint 97 kr., az 1882. évi 250,577 frt 17 kr. Összesen az 1883. évi 261,966 frt 96 kr., az 1882. évi 271,533 frt 91 krajczár ellenében.

A Wahrmann-Istóczy-féle párbaj ügyben a végtárgyalás mult hó 28-án tartott meg a székesfehérvári törvényszék előtt, az elsőnek védője Dr. Dell'Adami Rezső, a másodikkal Dr. Füzesséry Géza budapesti ügyvédek voltak. A törvényszék mindkét vádlottat a párbaj vétségében bűnösnek találta s mindketten ny o l c z - n y o l c z n a p i á l l a m f o g h á z r a ítéltettek. Ez ítélet ellen, mind vádlottak, mind kir. ügyész fellebezését jelentettek be.

A határvidéki választások f. évi ápril hó 19., 20. és 21. napján fognak megejtetni; a választás eredménye előreláthatólag a kormányra nézve lesz kedvező.

Wertheim Ferencz báró, a híres tüzmentes és betörhetlen szekrények készítője, április 3-án Bécsben meghalt.

Az egész világban 34000 újság jelenik meg, ezek közül angol nyelven 1650, német nyelven 7600 és francia nyelven 3650.

Olcsó telefon. Az „American Farmer“ a következő utasítást adja olcsó telefon előállítására: Hogy az ember egy oly jó és olcsó telefont összeállíthasson, melynek segítségével az egyik farmról a másikig lehet beszélni, csak két egyforma szivar dobozra s elegendő drótra van szükség. A doboz aljának közepén mintegy félhüvelyk átméretű lyukat fúrnak, s a két dobozt a két összekötendő házban elhelyezzzük. Azután veszünk öt font közönséges vasdrótot, egyik végét áthuzzuk a doboz lyukán s egy szöggel megerősítjük. A másik végével hasonlóan járunk el. A sodronyt, nagyobb elszigeteltség okáért az ablaküvegeken vezetjük keresztül. A dobozokat a szobában alkalmas helyen főlszüggesszük, s kész a telefon.

Merénylet. Rómában az igazságügyminiszterium előtt lőporral telt üveg robbant fel, egy másik üveget pedig a Quirinalnál találtak.

Potocki gróf, Galiczia helytartója állásáról lemondott.

Mai számunkban megjelent Pacher E. kereskedő hirdetésnyét olvasóink becses figyelmébe ajánljuk. Pacher E. nem kimélve semmi áldozatot fáradszhatlan szorgalma által azon általánosan ismert hanyatló üzlet rövid idő alatt szolid áruival és olcsó áruival ismét virágzásba hozta. Ennek folytán mint legelőször bevásárlási forrást melegen ajánlhatjuk.

Beküldetett. A „Pester medicz. Presse“ írja: A legközségebbi köhögés veszedelmessé válhatik, tehát tanácsos a legelőször s legjelentékenyebb hurutnál egy kellemes szert használni, mely az emésztést nem akadályozza, az Egger-féle pastillák e czélra kitűnőnek bizonyultak, a mennyiben a köhögési inger eltávolítják, előidézik a nyálka vetést és nem idéznek gyomorsorát. Egy eredeti doboz 25 kr., 50 kr.

Gyomorbajt ellen Egger fia gyógyszerkészítéssel sikertől kellemes ízű pastillákat készítenek, melyek emésztést hiány, görvélly, halványosság, ismétlődő főfájás vese köbetegek ellen igen meglepő jó hatással bírnak. Egy eredeti doboz utasítással együtt 30 kr. városunkban raktáron következő gyógyszerész uraknál: Kunz Nándor, Kovács M. Sipőcz és Irgalmas szerzetesi gyógyszer-tárban.

Tanúgy.

Károly Ignác buda-külvárosi plebános a következő beadványt intézte Pécs sz. kir. város iskolaszékéhez:

Tekintetes Iskolaszék!

Nem mai, sőt, fájdalom! nagyon is régi dolog az, hogy a pécsi külvárosi terjedelmesebb közteteken, az ifjúság, — értem a vasárnapi iskolába járó fiukat, — vasár- és ünnepnapokon összejönnek és ott, a legdurvább, a legimmoralisabb beszédek és éktelen káromkodások között, a már nagyon elharapozott pénzverést játsszák.

Ily összejövetelek helye — vasár- és ünnepnapokon, — a pécs-budai külvárosban, egyéb helyeken kívül, a plebánia templomter is.

Addig, míg az ájtatoskodó hivek reggel sz. misét és sz. beszédet hallgatnak; vagy a délelőti isteni tiszteleten ájtatosságukat végzik, — ezen ifjak, kikhez rendszeren 17—18 éves suhancok is csatlakoznak, botrányos játékaikat üzik és botrányos zsvajok s káromkodásaikkal a templomban ájtatatoskodókat zavarrják.

Ugyan ezt teszik azok is, kik vasárnapokon 12 óraker jönnek ki az iskolából, kiket, ha még is bátoroknál valaki az ő éktelen káromkodásaikra, vagy szemérmert nem ismerő beszédeikre, kifejezéseikre figyelmeztetni, ki van téve annak, hogy a legdurvább megjegyzésekkel illetik és kigunyolják.

Több elszomorító eset közül, csak egyet hozok fel, a mely egymaga is képes lesz, a jelen ifjúságnak, — tisztelet a kivételhez tartozó ifjaknak! — arcz, vagy inkább mondhatni: torzképét adni.

Mult év őszének egyik vasárnapján, délután 5 óra körül, egy lelkész, a temetés végzetével utját a mezőn keresztül vette. Inasok és munkás suhancok lapdázta a mezőn. Az aljas kifejezések és káromkodások ezek által akkor szórattak leginkább, mikor az egyik suhanc a lelkészt maga mellett látta.

Éktelen káromkodását szó nélkül meg nem állhatván a lelkész, szeretettel figyelemztette botrányos magaviseletére és káromkodásaira, s kérte, hogy ne káromolja Istent és Jezust, ki őt nem bántotta.

E nyomorult suhanc azzal válaszolt: hogy „miköze hozzá, menjen ön az utján.” E szóvalására a többi játszó suhancok is összefutottak és kérdésekre, hogy mi történt, azt válaszolta: „ez a pap azért, mert én az Istent káromoltam, megszigetett, hát mi köze van hozzá.” S lett erre általános nevetés.

Tekintetes Iskolaszék! gondolom ez az egy történet is nagyon elégséges példának, hogy belőle a társadalomnak s a hazának legkevésbé bizalmas jövőt jósoljunk. Vidant consules . . . !

Többben felszólítottak, hogy a fentebb említett vasárnapi iskolába járó ifjak ezen demoralizáló játékok, ugy az ó éktelen káromkodásuk és szemérmetlen viseletök ellen lépjen fel, kérjek ellenökben szigorú eljárás és fenytést. Kérni ellenökben szigorú megfenytést, készséggel kérnék, hisz ezt tenni, — ha már a szeretettel párosult jó szó és oktatás mit sem használ, — állásomnál fogva is kötelességem; azonban azt nem tudom, hogy hol, és kitől kérjek? Talán a tanító-tól? Szegény tanító! 6 ma már csak gép a theoritikusok és ideálisták kezében. A gép, az utasítás szigorú betartása szerint működik, s az eredmény? Az eredményt vasár- és ünnepnapokon a köztéren láthatjuk, és meggyőződésem az, hogy az a theoritikus és ideálistikus utasításokat adó nevelő, ha egy vasárnap vagy ünnepnapon látná növendékeit, nem örülne az eredmény fölött, azt pedig határozottan merem állítani, hogy jóra való szülők, kik gyermekeik boldogságát óhajtják, gyermekeiknek az eféle társaságot soha sem fogják ajánlani.

A practicus tanítótól kellene kérni segítséget a terjedő erkölstelenség ellen. Ez volna leginkább helyén, de ki az, aki ne tudná, hogy a modern nevelési módszer, a nevelési szabályok, s a rozsol értelmezett, s még rosszabbul alkalmazott humanizmus békóba verte mindkét kezét, hogy okkalmódal ne tehesse azt, mit a sz-ügy érdekében, ugy nemkülönbben a szülők és gyermekek jövője miatt is tennie kellene? S ezt, tekintetes iskolaszék! a rozsol iskolás gyermek jól tudja. Nem egyszer történt már meg az, hogy a büntetést érdemelt rozsol gyermek, ha tanítója megfenytette, — ezt gondolom szavakkal tenni még szabad — és büntetéssel ijesztette, — a gyermek tanítójának szemébe nevetett és mondotta, „csak próbáljon megverni, majd feladja édes atyám — édes anyám az iskolaszéknek.“ — Ugyan ezt teszi az inas gyermek gazdájával szemközt, még is azzal a különbséggel, hogy míg az iskolásgyermek, tanítóját az iskolaszékkel, addig az inasfiu, gazdáját a kapitánysággal ijesztgeti, s ha az első kenyért veszteni, az utóbbi pedig büntetést fizetni nem hajlandó, kénytelen az erkölstelenséget, mely egy egész községet tehet tönkre, elnézni s tűrni annak romboló következményeit.

A tanítónál tehát segítséget, illetőleg a baj orvoslását hiába keresném.

Hol tehát? Talán a rendőrkapitányságnál? Igaz, a rendezvarók a rendőrség által volnának fenytendők. Ezeket tehát be kellene a rendőrök által késértetni. Azonban mit mondana erre a humanizmus? Bizonytalán azt, hogy ez már barbárság! Egy 12—16 éves fiut, a bekísértetést által megszegyeníteni, egy subanczot, ki kihívó kajansággal Istent, Jézust, Máriát és mindent a mi zsenit kármol, ki a legaljasabb kifejezéssel számtalan gyermeket elront és a jó szülők minden reményét környörtenül légböröpíti, — bekísértetni, ez barbárság. Ezt állítja a humanizmus.

A fentebb állítottam tényekből tehát önként az következik, hogy a jelen modern humanizmus örve alatt, a leginhumanusabb, a legvadabb és legbarbárabb dolgok vitethetnek véghez Isten és Szentei, a vallás és erkölcs, a társadalmi rend és a családi boldogság ellen. Rendőrség közbejöttével tehát egy 12—18 éves ifjut megfenytetni nem lehet.

Azonban a nevezettek megfenytése talán nem is tartozik a rendőrség illetékesége alá? Nézetem szerint, nem. Hisz ezen subanczok, iskolásgyermek. Csak az imént hagyták el a tanodát, a hol a vallás és erköltestant adták elő; szívökbe ott hintették el a sz. tanokat, de a mint az előadás utáni pár perc és multságuk mutatja, a

vallás- és erkölctant nagyon kevés volt, vagy talán, azt nem is hallgatták, mert tetszésétől függ, ha akarja hallgatja, ha nem tetszik, mást tesz az alatt; mert kényszeríteni egy 12—16 éves gyermeket a vallás és erkölctant hallgatására, ez már minden lapban kürtölendő botrányság kényszer volna a szabad akarat ellen. Épen ily kevésse lehet kényszeríteni őket az imádságos sz. mise hallgatására. Ezen iskolásgyermek megfenytése tehát a rendőrséghez sem tartozhatik.

Hová tartozik tehát? mert ezen, a méhében a petroleisták szikráját hordó veszelgy ellen segítséget kér a család, a község, a társadalom; a baj orvoslását követeli minden becsületes polgár. És joggal.

En tekintetes Iskolaszék! ezen kétséges ügyben legzélszerűbbnek tartottam a ttes. iskolaszékhez fordulni, mely tisztelettel és a családok ideig és örök boldogságát szívemen viselő szeretettel kérve, hogy a fentebb esetelt elszomorító ügyben a mindig nagyobb dimenzióban terjedő bajt, böles belátása szerint orvosolni, sőt a baj mélyére lehatolva, az elharapódzott valástalanság és erkölctelenség felszékét kifürkésze, a körállapotok gyökeres javításához, mely a mindennapi iskolába járó gyermekek vallás-erkölcsös nevelésével megkezdendő volna, — fogni ne késlelkedjék.

A midőn ezen rajzoltam bajt orvoslást véget a ttes. iskolaszék legjobb akaratába ajánli kötelességemnek tartottam, mely tisztelettel maradtam

Pécsét, 1883. évi ápril hó 4-én.

A ttes. Iskolaszéknek.

alázatos szolgálja,
Károly Ignác
plebános.

Levelezés.

Tekintetes szerkesztő úr!

A tegnapi napon tartá meg a „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetével szövetségese Maiss és vidéke mezőgazdasági előleggyulete mint szövötkezet“ közgyűlését. Maga a közgyűlés felette érdekes képet nyújtott. Ott láttunk 226 parasztot egy-két kabátossal.

Az igazgatóság s felügyelő bizottság jelentése, valamint a napirend többi tárgyai egyhangulag nyertek megoldást. De maga a közgyűlés oly méltóságteljes volt, hogy akárhánny hányaveti közgyűlés példát vehetne róla.

Meglátszott a közgyűlés tagjain, hogy az igazgatóság jelentése nem üres frázison alapuló összeszedett-vetett mondatok, hanem mély igazság, a melyet minden egyes jelenvolt átértzett.

Az egylet maig 325 taggal bir s napról-napra növekvő száma élő példa, hogy a tér, a melyen az egylet mozog, egyike a legháladatosabbaknak. Mit mondjunk, hisz általánosan tudott dolog, hogy ily egyleti élet kimondhatlan szellemi és anyagi haszonnal jár, legelső lépés az önművelődésre.

Az agrarius kérdést, mely oly nagy port vert fel, bizonyára csak ily módon lehet országunkban megoldani, s azért mint közügyet melegen ajánljuk a Tekintetes szerkesztőség figyelmébe.

Maiss. 1883. ápril hó 3-án.

Mély tisztelettel

Fűnhaas Antal.

Törvényszéki csarnok.

Előadott polg. ügyek.

Márczius 27-én.

Kissfaludy Imre tszéki bíró által. 1775/p882. Ifj. Schram Mihály — Schram János ellen, 872 frt 30 kr. tartás díj és jár. megítélése iránt.

3375/p882. Leidekker Józsefné — Leidekker József ellen, női- és gyermektartási díj megítélése iránt.

3208/p882 Kovácsics József és társa — Prakatur Frányó ellen tulajdonjog megítélése iránt.

5631/p882. Ott Jánosné — Ott Mihály és társai ellen, bekebelezett szolgálmi jognak pénzértékben leendő megállapítása iránt.

1649/p883. Németh József gondnok, illetve jelenleg Lówy Amália és Schwarcz Emanuel — a kir. kincstár ellen, 2467 frt 83 kr. tőke és járuléki megítélése iránt.

Vésey Rezső tszéki bíró által.

Márczius 29-én.

298/p8883. Kana Péter — Molnár Julianna ellen, házassági kötelék végfelbontása iránt.

2097/p883. Kis István — Csécs Ferencz ellen, tulajdonjog megítélése iránt.

1476/p883. Rosinger Károlyné szül. Pucher Emma — vb. Rosinger Károly csódtömege ellen, hitbér és női hozomány iránt.

Előadott bünt. ügyek.

Ápril 4-én.

757/b883. Kovács János és társai ellen, lopás illetve abban bűnrészesség miatt.

799/b883. Lenner József ellen, hatóság elleni büntetést miatt.

798/b883 Páncsó Jozsefné és társai ellen, sikkasztás miatt.

Ápril 6-án.

1446/b883. Kocsis Péter ellen, szándékos emberölés miatt.

1199/b883. Kiskadás János ellen, orgazdaság miatt.

Előadandó büntető ügyek.

Ápril 9-én.

827btó/883. Bekő János ellen lopás miatt.

700btó/883. Barke István ellen emberölés.

Ápril 11-én.

465btó/883. Ifj. Kanizsai József ellen súlyos testi sértés miatt.

857btó/883. Horvát János ellen súlyos testi sértés miatt.

859btó/883. Kozarác Ilia és társai ellen lopás miatt.

Ápril 13-án.

555btó/883. Schmidt Jácos és Mihály ellen lopás miatt.

1558btó/883. Kasza András ellen szándékos emberölés miatt.

Ápril 14-én.

2308btó/883. Misángyi András ellen lopás miatt.

2330btó/883. Reiter Mátyás ellen megfertőztetés miatt.

Közgazdaság.

Melyek a legjobb burgonyafajok? Mindenki előtt ismeretes, miszerint a legjobb s legtartósabb burgonyák a lazább, vagy legalább is a közép kötöttséggel bíró talajban teremnek, s hogy az agyagtalajon termelt burgonya sohasem olyan lisztes és másrészt nem is oly tartós, mint a laza talajokban termett. Hisz a kik kötött agyagtalajon gazdálkodunk, jól tudjuk, miszerint csak a mult őszzsel is a nedves időjárás mellett mennyi burgonyánk elromlott már a talajban kisdés előtt.

Ezen általánosan ismert, kedvezőtlen körülmény azonban nem mentheti fel a gazdát — ki esetleg kötött, nehéz agyagtalajon kénytelen gazdálkodni, hogy burgonyát ne termeljen; hanem inkább azon kell lennie, hogy oly burgonyafajokat válasszon ki termelésre, melyek az agyagtalajt jobban türik s abban jó minőségű s középnagy termést szolgáltathatnak; mert az tény, hogy az akkomodációja a burgonyának is megvan, csak a talaj adaptációjának faji viszonyait kell elegendőképen ismernünk.

Hogy melyek a legjobb burgonyafajok kötött talajra — ezen fontos és gyakorlati kérdésre Paulsen porosz gazda a következőleg válaszol:

Nehéz talajra mindenekelőtt oly fajok valók, melyek több éven át a burgonyabetegségétől nem egy könnyen szenvedtek; mert a könnyen penészedő burgonyák csakis száraz időjárás mellett s a talajnak száraz időben történt megmunkálása mellett állannak meg a sarat; nedves éviárat mellett, milyen pl. a tavalyi is, továbbá az 1876. és 1881-iki is volt, nemcsak hogy már a talajban is romlanak, de sőt a mit ki is szedünk, az a veremben és pinczében rothad tovább és alig marad a termésből valami. Ilyenek a korai és középérésű fajok legnagyobbbrészt igen kevés kivétellel. A későbbi fajok között már számos oly faj található, mely a kötött talajnemeken is jól terem s ha nem is ad maximális hozamot, de a mit nyerünk, az legalább egészséges és tartós leend.

Paulssen igen sokféle talajon tett e tekintetben több éven át kísérletet; van neki ugyanis kemény, fehér márga-talaja, márgás homok altalajjal, van továbbá nehéz vörös agyagmárgája, márgás agyagja, és igen mély homoktalaja is. — Mióta a burgonyapénészbetegség többször beköszöntött, a burgonyatermesztés igen kis térre volt kénytelen redukálni s e czélnál csakis a szárazabb s lazább természetű földeket használta. Próbált ezután burgonyamagból új fajokat előállítani s e kísérlet igen jól sikerült, a mennyiben oly fajok állíthatóak elő, melyek a nedves és kötött talajban is jó termést adtak s a betegségnek jól ellenállottak. Az általa előállított új fajokon kívül a régebbi s általában ismert fajok közül a kötött talajon csak 3 faj mutatkozott sikernek s e három faj: a champion, a heiligenstadt-i és a sieberhausi. Ez utóbbi fajnak gumói minőségre nézve a másik kettőt felülmúlták; de a burgonyapénész irányában főleg a champion mutatkozott legellenállóbbnak; de ennek gumói főleg szárazabb nyár mellett nagyrésztben kicsinyek maradnak s az egy harmadának nyert nagy gumók is belül üresek, szivacsosak maradnak. A híres champion tehát — Paulssen szerint — az export-burgonya elnevezést nem érdemli meg s helyesen mondja, hogy a ki egyszerű vett e fajtából, másodszer aligha fog kényen belőle.

A Paulssen által magból nevelt új burgonyafajok közül mint a betegségnek legjobban ellenálló s mint a kötött talajokon is jól tenyészők — leginkább beváltak: az első nedves talajra való, Polygonos, egészség, Prophine, új Lippefélé, Blanca, Ceres, Thusnelda, elhibázhatlan sárga rózsa, Aurora, Achilles, Hertha és Andersen. — Ezek közül az utolsó öt faj a legérdekesebb s az említett viszonyokhoz a legjobb. — A sárga rózsa tulajdonképen középérésű faj, mely tehát szorosan nem is tartoznék ide; de igen egészséges gumót szolgáltatott, melyek kemény fehér hussal bírnak, finom ízűek, mely rügyük s 17—19 százalékal keményítő tartalmat produkálnak. — Az Aurora hosszú vörös, mélyrügű s fehérhúsu gumókkal bír, melyek izletesek s 17—21 százalékal keményítőtartalommal bírnak; e faj a kötött talajon főleg biztos és nagy terméshozama által tűnik ki. — Az Achilles kerek alakú: fehér és fehérhúsu, közép mély rügyekkel bíró gumókkal, melyek 17—21 százalékal keményítő tartalmaznak. A Hertha a legtermékenyebb volt; gumói fehérhúsuak s igen tartósak, egészségesek 15—18 százalékal keményítő tartalommal; e faj különben 1881-ben nem tudván jól beérni, nem volt eléggé izletes. Ami végül az Anderssent illeti, ez volt tavaly is a legegészségesebb és legtöbbet is termett; gumói egyébként kerek, laposak, sekélyrügűek, igen jó-lűek, sárga húsak. — Ezen faj termésében nem találtak tavaly ősszel egy rothadó gumót s ma is igea jól tartja magát a veremben. Eszerint lehet tehát a kötöttest talajnemeken is jó burgonyát termelni, csak az ide való fajtákat kell kellő vigyázzal s mások tapasztalatait érvényesítve — kiválasztani.

Kimutatás.

Az orsz. vöröskereszt egyesület baranyamegyei fiókjának a mohácsi és győri árvízkarosultak javára adakoztak:

— Folytatás. —

Sellye fők-egylet ivére adakoztak a mohácsiak részére: A helybeli vöröskereszt - egyleti fiók egylet 12 frt, Moré Nándor 1 frt, Kayser Elek 50 kr., Josepi János 1 frt, Sonnenfeld S. 30 kr., Mitzky Mór 50 kr., Greiner Mór 50 kr., Tiborecz Fanni 60 kr., Szabó János 50 kr., Freud Adolf 10 kr., Weisz Pál 50 kr., Reiss Pál 50 kr., Fazekas Sándor 1 frt, Ivolsky Lajos 20 kr., Böhm József 30 kr., Meszáros György 30 kr., Kovács Samuel 50 Szücs Károly 50 kr., Fehér József 30 kr., Kalleberger József 30 kr., Vizler Ferdinand 20 kr., Gmáre M. 15 kr., Pontyos Pál 10 kr., Roth Ferencz 10 kr., Schniller Lajos 10 kr., Szávóziés Nán. 20 kr., Gumilőr Mór 10 kr., Dr. Prener 50 kr., Zsiga 50 kr., Szávórics József 20 kr., Gyulay 20 kr., N. N. 50 kr., Sidlaner S. 1 frt, Összesen 25 kr. 75 frt.

A győriek és vidéke részére: A helybeli vöröskereszt egyesület 12 frt Moré Nándor 1 frt, Kayser Elek 50 kr., Jofejú János 1 frt Sonnenfeld S. 30 kr., Mitzky Mór 50 kr., Greiner J. 50 kr., Tiborecz Fanni 60 kr., Fazekas Sándor 1 frt, Bekéssy József 30 kr., Ambrus József 40 kr., Szücs Károly 1 frt, Heneser Fer. 10 kr., Gmáre M. 15 kr., Pontyos Pál 10 kr., Roth Ferencz 10 kr., Kohn Mór 10 kr., Pozsgai György 10 kr., Dr. Prener 50 kr., Zsig. 50 kr., Szabó Mihály 10 kr., Veicher Ferencz 20 kr., Kovács János 10 kr., Berger Farkas 10 kr., Balogh Lajos 10 kr., Hagyó József 20 kr., Kamocsay Lajos 30 kr., Sidlauer S. 50 kr. Összesen 22 frt 55 kr. Főösszeg 48 frt 30 kr.

Herczeg-szöllői fiók-egylet ivére adakoztak a mohácsiak részére: Wehr Jakob 50 kr., Weiss Laura 50 kr., Korneth Mari 60 kr., Csongrády Fülöp 50 kr., Kaul Kálmán 50 kr., Andrius 25 kr., Szilágyi F. 50 kr., Kontsek István 20 kr., Bikszepim 50 kr., Nagy Lajos 12 kr., J. Justiz 30 kr., David Pask 1 frt, Erdélyi, h.-szöllői rk. plebános 20 kr., Adolf Buchwald 50 kr., Márkovits Miklós 1 frt, Amalie Simon 20 kr., Hampel Lajos 20 kr., Buchwald Mór 60 kr., Zwipp Friedrich 10 kr., Hoffman Mátyás 12 kr., Hoffman Mari 20 kr., Groman Éva 10 kr., Boeczór József Ifju Koneth 20 kr., N. N. 20 kr., Fiók egylet 5 frt. Összesen 14 frt 29 kr.

A győriek és vidéke részére: Weiss Jakob 50 kr., Weiss Laura 50 kr., Csongrády Fülöp 30 kr., Andrius 25 kr., Szilágyi F. 50 kr., Kontsek István 20 kr., Bikszepim 50 kr., Nagy Lajos 20 kr., Juhász Béla 50 kr., N. N. 50 kr., Sarolta Paskusz 50 kr., N. N. 32 kr., N. N. 25 kr., Fiók egylet 5 frt. Összesen 10 frt 2 kr. Főösszeg 24 frt 3 kr.

Laubheimer Ferencz ivére adakoztak: Laubheimer Ferencz 5 forint.

Irodalom.

Koszorú a Petőfi társaság heti közlönyének f. é. 13. sz. következő tartalommal jelent meg:

Szeretlek (elbeszélés). Irta Beniczkyné Bajza Lenke. Szomorú nap. (Költmény.) Irta Tóth Endre. Ósi verőfény (regény.) Irta Margitay Dezső. Valami az emberi és egyéb állatokról. Irta Frankenburg Adolf. A szent sir templomában. Irta Dr. Hatala Péter. — Színház. Irodalom. Művészet. Vegyesek. — Előfizetési árak: egész évre 8 frt, 1/2 évre 4 frt, 1/4 évre 2 frt. Kiadó hivatal, hozzá az előfizetési pénzek küldendők: IV. váci utca 1. sz.

Az „Ország-Világ” márczius 31-iki száma is elö-tünk fekszik s örömmel vesszünk tudomást, hogy egy régen táplált vágyunk, s bizonyos a művelt magyar olvasók vágya is, teljesítve van, t. i. a régen nélkülözött eredeti regényt, melylyel egy ilyen előkelő képes lap olvasóinak tartozik, csaknem felvívő születés után, újra programjába veszi e kitünő képes lapunk. Ifj. Ábrányi Kornél a mult év őszén fejezte be „Az egyedüli mód” című regényét s azóta eredeti regény nem jelent meg. Most Acasády Ignác, Jeles írónk „Pénzházasság” című regénye nyitja meg e számat, mely, ismerve s szívtollú írónk tehetségét és a szerkesztőség jó ízlését, bizonynyal beváltja a hozzá fűzött magas reményeket. Jól teszi a szerkesztőség, ha ezentúl mindig közöl eredeti regényt, mert csak így állhat a külföldi első képes lapokkal egy niveau. Az előfizetési felhívásból örömmel értesültünk, hogy a jövő folyamán Ahonyi Emil és Tolnay Lajos, elbeszélők kiválóbbjainak tollából olvashatunk eredeti regényt. — A mi szép és valóban igaz lehet egy jellemrajzban, a mi fényes és szomorú van a művészi világban, az mind benne van abban a remek jellemrajzban, melyet ifj. Ábrányi Emil néli Halmi Ferenczről, a nemzeti színház diszkrét írt. — Reviczky Gyulától „Az Emma ciklusból” című alatt meg gyönyörű verset kapunk. Meszáros Istvánról pedig a „Kis jószág” című vonzó és megrható elbeszélésnek folytatását, Sienkiewicz „A falu jegyzője” című beszélnék folytatásán kívül még egy drék ezikk van Kürthy Emilől: „Calderon a plágium vádja alatt.” Ábrányi Emil társaja a hétről szintén egyik disze e számnak. A képek előtt a legszigorubb szem és legkényesebb ízlés is elismeri kénytelen, hogy azok a metesszestestermévei. Mily gyönyörű példán az a kis kép „Megfagyott tavaszsal”! Szegegy iskolásfiú fekszik az árok szélén, bogancskör mellett, bus hőborított tapon, mellette holló károg . . . vagy a „Norvég halászk, vására menőben”, vagy a „Nők otthona Pompjában”! Valóban nehéz a választás. De legremekbebb mégis köztük Benczur Gyula kitünő alkotásának másolata, mely az Első magyar biztosító társaság alakuló közgyűlését ábrázolja pompás metszeten. Ott van Deák, Eötvös, Somssich, Sennyey, gr. Károlyi György, gr. Descowffy Emil, gr. Apponyi, Szegényi s a mult és jelen több kimagasló alakja oly híven, oly jellemzetesen, hogy szinte megszólalnak s kilépnek a keretből, egy nagy alkotás dicsőségét hirdetik. Valóban e kép mellett elfeledjük, hogy más sikerült képek is helyet foglalnak a számban, minők „Az állatvilágból” esinos silhouettek és a „Királyhering” ismeretközvetítő kép. Csakugyan az „Ország-Világ” minden tekintetben elérte célját, olyan színvonalon áll, melyen a külföldi elsőrendű képes lapok, a milyenek egy magyar lap sem; most már a magyar művelt közönségtől függ, hogy azon a niveauon meg is maradjon. Ez ezért ismételtén szívükre kötjük olvasóinknak, hogy pártolják e lapot, mert a pártolást oly nagy, oly igen nagy mértékben megérdemli. Előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Előfizetheti a kiadó-tulajdonosok Wilkens és Wáld kiadóhivatalában: Budapest, koronaherczegntezs 3. szám.

Hivatalos árfolyamok a budapesti ár és érték-törsdén.

Budapest, 1883. Április 6-án.

	Pénzbeli árf.
1 Magyar aranyjárdék 6%	120 30
2 Magyar aranyjárdék 4%	90 20
3 Magyar papírdárdék 5%	88 —
4 Magyar vasuti kölcsön	136 75
5 Magyar földterhermentesítési kötvény	99 25
6 Temes-bánati	98 25
7 Erdélyi	98 80
8 Magyar szőlődezsma váltásági	97 50
9 Magyar nyeremény sorsjegykölcsön	116 25
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	110 50
11 Osztrák járadék papírban	78 40
12 ezüstben	78 75
13 aranyban	98 20
14 Osztrák-magyar bankrészevény	834 —
15 Magyar hitelbank részvény	315 —
16 Osztrák hitelintézet	318 50
17 Cs. és kir. arany	5 61
18 20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9 47
19 Német birodalmi márka	58 45

Közlekedés.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécsről Budapestre	Budapestről Pécsre
11 ó. 28 p. délelőtt	5 óra 35 percz este
Pécsről Barcsra	Barcsról Pécsre
6 óra 40 percz reggel	10 óra 58 percz délelőtt
5 óra 50 percz este	10 óra 7 percz este
Pécsről Mohácsra	Mohácsról Pécsre
6 ó. 22 p. r., 11. 15 p. d. e.	6 ó. 20 p. reg., 5 ó. 36 p. d. u.
10 óra 34 percz este.	8 óra 47 percz este.

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felelős szerkesztő: Bodó István.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba körül, hirdetések után, melyek a hirdetőfélnek külön lakoziméval is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beiktatódik.

Tanoncz felvétetik egy helybeli fűszer- és vaskereskedésben.

Egy hold kitünő szántóföld a pécsi határban, máliom ut mellett, eladó. 135

Egy 36 éves jókinézésű egészséges nő, legjobb bizonyítványokkal, mint gazdaasszony Pécssett, vagy a vidéken alkalmazást keres.

Egy üveges hintó (Kölber-féle gyártmány) jó karban, leereszthető ernyővel, jutányos áron eladó. 142

Siklósi határban egy hold szántóföld (első osztályú) kedvező telételek mellett eladó. 162

Somogy megyében Darány vasuti állomáshoz egy órányira, 282 holdas birtok eladó, öt évi részletekben is fizethető. Bővebbet a kiadóhivatalnál. 159

Szántóföld 8 hold egy tagban a pécsi határban, a szigeti országút alatt, a barcsi vasut mentén, eladó. 161

Szép fekvésű szálló helyes kis prészázással, közelében kuttal, a csurgói hegyen, igen kedvező telételek mellett eladó. 160

FIGYELMEZTETÉS!

Az általánosan ismert, jó hírnévének örvendő s többoldalilag kiténtett sósorszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatásban saját házám külső alakját veszem föl, bejegyezve az egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

Sósorszesz

gyors enyhítést eszközöl:

cúzó szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, benuások stb. stb. Fogtisztító szerül is igen ajánlatos, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak eltávolítására.

Ár: egy nagy üveggel 80 kr.

egy kisebb üveggel 40 kr.

Használati utasítás magyar v. német nyelven bizományosaim névsorával ellátva, minden üveghöz ingyen mellékeltek.

BRAZAY KALMAN,
Budapest, IV. ker. Múzeumkörút 23. szám.
Védjeg. 419. és 420. szám.

Kapható Pécssett: Muldini Lukács, Neumann M., Trebischer Jozsefa, Grünwald R., Nick K., Blauhorn I., Simon J., Obetko Zs., Kovácsics K., Kill J., Eiser J., Ottinger G., Reeh Vilmos, Tiglmann A., Klingenberg Jak., Spitzer Sándor, Böhm Nándor, Böhm C. F., Frankfurter A., Cserei A. uraknál.

Másolat

Hirdetmény.

Nagyméltóságú közmunka- és közlekedési miniszterium folyó évi január hó 10-én 35850/1882. szám alatt kelt rendeletével Hetvehelyi községe és a budapest-pécsi vasut engedményesei között folyamatban levő kisajátítási ügyben, a kisajátítás alapjául szolgáló tervezet újból leendő elkészítését és ezen elkészült tervezetnek a tényleges viszonyokkal való összeegyeztetését rendelte el.

Az új kisajátítási tervezet elkészülvén, annak a tényleges viszonyokkal való összehasonlítására a tárgyalás Hetvehelyi község házához 1883. évi ápril hó 27. napjának délelőtti 10 órájára tüzetik ki.

Miről az érdekeltek ely figyelmeztetéssel értesitetnek, hogy a kiküldött bizottság a kisajátítási terv felett akkor is érdemileg határoz, ha a felek közül senki sem jelen meg.

Pécssett, 1883. márczius 31-én.

Nádossi Kálmán s. k.
bizottsági elnök.

Fris töltésű ásványvizek

marienbadi, selti, karlsbadi, gleichenbergi, mohai, emsi, borszéki, parádi, gieshüblí, billini, esizi, budai, appollinaris, ivándai pirmonti és még számos más gyógyforrásvíz, ugyszintén kitünő minőségű francia és magyar pezsgők, valamint pécsi asztali és peesenye borok és esemegék nagy választékban kaphatók

EIZER JÁNOS kereskedésében.

Pécssett, Széchenyi tér, Oertzen-ház.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesitetnek.

2370
1883.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Pinter Károly végrehajthatónak Várady Jánosné Biró Zsófia végrehajtást szenvedett elleni 14 frt 17 kr. tőke, ennek 1881. évi február hó 11. napjától számítandó 8% kamatai 6 frt 50 kr., végrehajtás folyamodási és 10 frt 75 kr. árverés folyamodási és követelések, valamint a még netán felmerülendő költségei kielégítésére a következő ingatlanok u. m.:

terehegyi 71. sz. tjbén felvett

2039. hszsz. fekvőség fele	107 frt.
2045. " " egészen	42 "
2048. " " " " " "	38 "
2050. " " " " " "	14 "
2056. " " " " " "	407 "
2058. " " " " " "	22 "
2060. " " " " " "	44 "
2115. " " " " " "	56 "
2139. " " " " " "	94 "
2494. " " " " " "	64 "
2623. " " " " " "	166 "
2639. " " " " " "	70 "

ezennel megállapított kikiáltási ár mellett Terehgy községében a községi birói lakban 1883. évi május hó 26. napjának d. e. 10 órájában megtartandó nyilvános árverésen, szükség esetében a kikiáltási mint becsáron alól is eladatni fog u. m.:

Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül az ingatlan kikiáltási mint becsár 10% -át vagyis 10 frt 70 kr., 4 frt 20 kr., 5 frt 80 kr., 1 frt 40 kr., 4 frt, 2 frt 20 kr., 4 frt 40 kr., 5 frt 60 kr., 9 frt 40 kr., 6 frt 40 kr., 16 frt 60 kr. és 7 frt. készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, és pedig az első részt az árveréstől számítandó 30 nap, a második részt 2 hónap, és a harmadik részt a bánatpénz betudásával 3 hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal a pécsi kir. adó mint letéti hivatalnál szabályszerű letéti kérelemmel lefizetni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekönnyvi hatóságának 1883. évi február hó 16-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Karay,
kir. törvényszéki jegyző.

Végkiárulás!

A fennállott **Cserta Ignác**-féle boltban **Király-utca 5. sz.**

fűszer-, gyarmat-, anyag- és festék-áruk

továbbá mindennemű

email vas- és pléh-edények
ugy mindenféle kerti-magok

leszállított áron
elárusittatnak.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen!

Erdem-éremmel kitüntetett
SCHULHOF KÁROLY ROBERT,
Manchesteri lakos által feltalált

osztrák császári kizárólagos és szabadalmat nyert

SZOPIANA-SZÁJSZESZ.

Hatása:

1. Sopiána-szájszész a száji- és orr-üregnek (oltvas vagy mifogak, dohányszák vagy barni más okból eredő) minden bűzét nyomatékosan eltávolítja.
2. Erősíti a petyhüdt foghúst és az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, megátalítja a fogkő kioldását, védi a fogak zománctát és óv a fogfájás ellen.
3. A száji- és orrüreg mindenemü szülés (skorbutikus) hátalmait gyógyítja, üdíti és prosztítja a foghúst és edzi a nyakharlyát.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog husa pár csepp, vízzel nem elegyített szájszesszel megmedvesztetik.
5. Diphtheritis és más torokbajoknál igen sikeres gargalizáló szer.

Ára kicsinyben egy üveggnek
1 forint 25 kr. o. é.

Raktárak: *Sipőcz István* gyógyszerésznél *Pécsen*, *Török József* gyógyszerésznél *Budapest* és minden nagyobb városi gyógyszerárban. *Biró János* gyógyszerész urnál *Kolosszváron*.

Dr. Schulhof Adolf urnál
Pécsen.

Több mint 800 elismerő bizonyítvány orvosi tekintélyektől elomutathatók

Legnagyobb raktár.

PACHER E. Pécsen,
Széchenyi tér 17. szám. Bazár.

Ajánlja dusválasztéku üveg, porcellán, lámpa, norinbergi és diszárú gyári uagy raktárát.

felvállal mindennemü üveges munkákat és ablakjavításokat.

Különös figyelembe ajánlja kiváló minőségü utazó bőröndjeit, berendezett utazótárcáit, szép női kézi-, kötő és munka-kosarait, papirkosarait, legjobb gyártmányu szoda-víz gépeit, gummi lapdáit a legjobb fajta mosdó-szappanait és illatszereit, sörös-garnitúráit, mindennemü sörös és borospoharait és valódi lignum-sanctum kugizó golyóit és sétatálcáit, a legolcsóbb gyári árakban.

Boros-bouteliák gyári nagy raktárát magát a n. é. közönség kezébe ajánlja marad kiváló tisztelettel

Pacher E.

Kiváló olcsó árak.

Szöhid és pontos kiszolgálát.

Izkeseljes és választék.

26076.
882.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Pintér Károly végrehajtónak Petrovits Katalin férj. Gebauer Istvámmé végrehajtást szenvedett elleni 693 frt 26 kr. tőke, ennek 1882. évi október hó 25. napjától számítandó 8% kamatai és 8 frt. árverési folyamodási követelések, valamint a még netán felmerülendő költségei kielégítésére a következő ingatlanok u. m.:

A siklósi 286. sz. tñben felvett 208. sz. ház, udvar és kertnek Petrovits Katalint illető 1/4-ed részére 408 frt. a 2369/883. sz. végzéssel lett az árverés elrendelve.

Az ugyanott felvett 1841. szsz. a. szöhlőnek alperes Petrovits Katalint illető 1/4 része 22 frt.

Ugyanott fölvevtt 1924. szsz. szöhlőnek Petrovits Katalint illető 1/4 része — 220 frt. ezenmel megállapított kikáltási ár mellett Siklós községében a községi bírói lakban 1883. évi ápril hó 23. napjának d. e. 10 órájában megtartandó nyilvános árverésen szükség esetében a kikiáltási, mint becsáron alól is eladatni fog u. m.:

Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzüil az ingatlanok mint kikiáltási mint becsár 10%-kát, vagyis 40 frt 80 kr., 2 frt 20 kr. és 22 forintot készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben; és pedig, az első részt az árveréstől számítandó 30 nap, a második részt 60 nap, és a harmadik részt a bánatpénz betudásával 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal a pécsi kir. adó-mint letéti hivatalnál szabályszerű letéti kérelemmel lefizetni.

A pécsi kir. törvényszék telekkönyvi hatóságnak 1882. évi december hó 15-én tartott üléséből.

Kiadta:

Visy Pál,

kir. törvényszéki jegyző.

Koporsó-diszítések

dombor nyomásban [fémutánzat]

a legerősebb kártya, ugy arany- és ezüst-papirpól legszebb kiállításban.

Nagy árleengedés. Saját gyártmány.

JOHN és TÁRSA

Bécs, Margarethenstrasse Nr. 49.

180

Dr. Schmiédit kitűnő

Tyukszem tapasza

évtizedek óta ajánlatik mint biztosan és fájdalomnélkül ható szer a tyukszemek teljes eltávolítására.

A dr. Schmiédit-féle tyukszemtapasz hatása majdnem bámulatos, mert többszöri használat után, minden tyukszem műtét nélkül eltávolítható. Ára egy doboznak 15 tapaszszal s egy szarvasóval, a tyukszem kihuzására

20 kr. o. é.

Főárusítási hely: **Gloggnitz** Alsó-Ausztria, **Bittner Gyula W.** gyógyszerárban.

NB. Ezen készítmény vételénél sziveskedjék a t. közönség arra ügyelni, hogy minden doboz külső részén a fenti védjegy legyen nyomva.

Dr. Behr ideg kivonatra

egy gyógynövényekből, saját módszer szerint készült kivonat, mely számos éven át mint kitűnő szer idegbetegségek u. m. idegszagatás, migraine, ischias, kereszt- és hátbántalmak, epilepsia, gyengeség, és magömlés ellen óvszerűen használtatik. Továbbá a dr. Behr féle ideg kivonat sikerrel használható csusz és rheumatismus, az idegek merevsége, izület- és idegrheumatismus, ideges fejfájás és fülzugas ellen.

védjegy

Dr. Behr féle kivonat külsőleg használtatik.

Egy üveg ára pontos használati utasítással 70 kr.

Főelárusító hely: **Gloggnitz**, Alsó-Ausztria **Bittner Gyula W.** Gyógyszertárban, továbbá osztrák-magyarban minden gyógyszerárban.

NB. E szer vételénél kéretik a t. közönség a minden üvegen levő védjegyre ügyelni.

Dr. Schmiédit tyukszem tapasza és dr. Behr ideg kivonata kapható Pécsen **Sipőcz István** gyógyszerárban, Magyarországon minden gyógyszerárban.

209. 211. sz.
végr. 1883.

Árverési hirdetmény.

198.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenmel közhírré teszi, hogy a pécsi tek. kir. járásbíróóság f. évi 1963. 2266. 2701. 2703. és 2704 számú végzései által Leitner és Grünvald utódai, Simon József, Reinfeld A. és Járányi István végrehajtatók javára Schvarecz Adam pécsi lakos ellen 58 frt. 48 kr. 120 fr. 28 kr. 3280 frt. 325 frt. és 650 frt. tőkejáruléka erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 450 frt — kr-ra becsült 2 bál kávé, 4 bál rizs és 2 bál luczerna magból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 2570 sz. kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécsen alperesek lakásán (Fő utca 27. sz. a.) leendő eszközzésére 1883-ik év április hó 14-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenmel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiűzetendő.

Kelt Pécsen, 1883-ik évi április 3. napján.

Kremmer Ferencz
kir. bir. végrehajtó.

188.

Hirdetés.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses tudomására juttatni, miszerint

ügyvédi irodámat

a kis-tér és Deák-utca sarkán levő, Weidinger-féle, Deák-utca 2. számú házba tettem át.

Csigó János,
köz- és váltó-ügyvéd.